

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1.1.1 ทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหาของนักเรียนออทิสติกในโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา

1.1.2 การพัฒนาเรื่องราวทางสังคมสำหรับนักเรียนออทิสติกในโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา

1.1.3 ผลการใช้เรื่องราวทางสังคมกับนักเรียนออทิสติกในโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา

1.2 ขอบเขตของการวิจัย

1.2.1 การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหา ดำเนินการระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2551 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2552 กลุ่มเป้าหมายเป็นครูผู้สอนนักเรียนออทิสติกในโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2551 จำนวน 11 คน ซึ่งได้จากการตอบแบบสำรวจข้อมูลนักเรียนออทิสติกในโรงเรียนเรียนร่วมจังหวัดขอนแก่นที่ส่งไปทั้งสิ้น 366 โรงเรียน

1.2.2 การวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนาเรื่องราวทางสังคม ดำเนินการระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเมษายน 2552 กลุ่มเป้าหมายมีดังนี้

1.2.2.1 วงจรที่ 1 การสร้างเรื่องราวทางสังคมฉบับทั่วไป กลุ่มเป้าหมายรวม จำนวน 10 คน ได้แก่ ครูผู้สอนนักเรียนออทิสติกระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเรียนร่วมในจังหวัดขอนแก่นสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์การบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานการศึกษาเอกชน และมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2551 ซึ่งสอนนักเรียนออทิสติกอย่างน้อย 3 ปี รวมจำนวน 5 คน และอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านเรื่องราวทางสังคม จำนวน 2 คน และผู้ปกครองนักเรียนออทิสติก จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน กลุ่มเป้าหมายนี้ เป็นผู้มีส่วนร่วมในการเขียนเรื่องราวทางสังคมสำหรับนักเรียนออทิสติก

1.2.2.2 วงจรที่ 2 การสร้างเรื่องราวทางสังคมฉบับเฉพาะบุคคล กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 5 คน ได้แก่ ครูผู้สอนนักเรียนออทิสติกระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 2 คน ซึ่งเป็นครูผู้สอนนักเรียนออทิสติกกลุ่มเป้าหมายอย่างน้อย 1 ปี และผู้ปกครองนักเรียนออทิสติกจำนวน 3 คน

1.2.3 การวิจัยระยะที่ 3 การศึกษาผลของการใช้เรื่องราวทางสังคม ดำเนินการระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงกันยายน 2552 นักเรียนเป้าหมายเป็นนักเรียนออทิสติกที่มีปัญหาทักษะทางสังคม ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2551 จำนวน 1 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นออทิสซึมระดับไม่รุนแรง (High Function) ผู้ปกครองยินยอมให้เป็นนักเรียนเป้าหมายเป็นลายลักษณ์อักษร ครูผู้สอนให้ความร่วมมือ และได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหารสถานศึกษา

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.3.1 การวิจัยระยะที่ 1 เป็นแบบสำรวจทักษะสังคมที่ผู้วิจัยสร้างเอง มีเนื้อหาครอบคลุมทักษะทางสังคม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมตนเอง ด้านการสื่อความหมายกับบุคคลอื่น และด้านการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น รวม 67 ข้อ ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้สำรวจพฤติกรรมทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหาของนักเรียนออทิสติก

1.3.2 การวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนาเรื่องราวทางสังคม ประกอบด้วย 1) แนวคำถามในการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกจากผู้ร่วมวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยได้รับการแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา 2) แบบบันทึกภาคสนาม ใช้บันทึกสถานการณ์ที่สังเกตเห็นและตรวจสอบปัญหา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเรื่องราวทางสังคมที่เหมาะสมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา 3) แบบประเมินความเหมาะสมของเรื่องราวทางสังคมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของแต่ละประโยคที่ใช้ในเรื่องราวทางสังคม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence: IOC) 4) แบบตรวจสอบเรื่องราวทางสังคม เป็นแบบประเมินคุณลักษณะของเรื่องราวทางสังคม ของอัญชลี สารรัตน์ (2551) 5) แบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับสัมภาษณ์และบันทึกข้อคิดเห็นของเพื่อนร่วมชั้นที่มีต่อนักเรียนออทิสติกเป้าหมาย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเรื่องราวทางสังคมที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนออทิสติกระดับมัธยมศึกษา และ 6) เทปบันทึกเสียง ใช้บันทึกเสียงในการสนทนากลุ่ม การสะท้อนคิดจากการปฏิบัติ

1.3.3 การวิจัยระยะที่ 3 เป็นแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม เป็นแบบช่วงเวลา (Interval Recording Sheet) ที่ผู้วิจัยสร้างตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความเที่ยงตรงระหว่างผู้สังเกต 2 คน (Interobserver Reliability: IOR ด้วยวิธีหาค่าที่ละจุด (Point by Point Method) ได้ค่าความเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกตเท่ากับ 1.00

1.4 วิธีการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล

1.4.1 การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหา ใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจในโรงเรียน เรียนร่วมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขั้นพื้นฐาน เทศบาล สำนักงานการศึกษาเอกชน และมหาวิทยาลัย 366 แห่งในจังหวัดขอนแก่น โดยขอความร่วมมือครูประจำชั้นสำรวจทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหา และขอให้ส่งกลับทางไปรษณีย์ และหรือโทรศัพท์แจ้งภายใน 2 สัปดาห์ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้การโทรศัพท์สอบถามร่วมด้วยเพื่อให้ได้ข้อมูลจาก 399 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 และพบว่ามียุทธศาสตร์ใน 9 โรงเรียน เป็นจำนวน 11 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าความถี่และร้อยละ

1.4.2 การวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนาเรื่องราวทางสังคม เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ประกอบด้วย 2 วงจร ได้แก่ การสร้างเรื่องราวทางสังคมฉบับทั่วไป และการสร้างเรื่องราวทางสังคมฉบับเฉพาะบุคคล ซึ่งแต่ละวงจรมี 4 กิจกรรม ได้แก่ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Acting) การสังเกต (Observing) และการสะท้อนกลับ (Reflecting) ตามวงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการ จนได้เรื่องราวทางสังคมที่เหมาะสมกับนักเรียนออทิสติกระดับมัธยมศึกษา วิเคราะห์การสนทนากลุ่ม ใช้การสรุปเนื้อหาเชิงพรรณนา วิเคราะห์โดยใช้แบบตรวจสอบเรื่องราวทางสังคมโดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยร่วมกันพิจารณา และให้ข้อเสนอแนะในการปรับแก้ให้เป็นไปตามเกณฑ์ของแบบตรวจสอบ วิเคราะห์แบบประเมินความเหมาะสมของเรื่องราวทางสังคม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence: IOC) ควบคุมคุณภาพงานวิจัยโดย

การตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) ข้อมูลพฤติกรรมทักษะทางสังคมของนักเรียนออทิสติกร่วมกันระหว่างผู้วิจัย ครูประจำชั้น และผู้ปกครอง และข้อมูลจากพฤติกรรมจริงของนักเรียนในเวลาและสถานที่แตกต่างกัน

1.4.3 การวิจัยระยะที่ 3 การศึกษาผลของการใช้เรื่องราวทางสังคม เป็นการวิจัยกลุ่มตัวอย่างเดี่ยวแบบหลายเส้นฐานระหว่างพฤติกรรม (Single Subject Design Across Behavior) รูปแบบ ABA ดำเนินการวิจัยร่วมกับผู้ช่วยวิจัยจำนวน 1 คน ได้แก่ ครูประจำวิชา แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการจัดกระทำ (A1) สังเกตการปฏิบัติทางทักษะทางสังคมของนักเรียนออทิสติกเป้าหมายเพื่อให้ได้เส้นฐานของพฤติกรรม ระยะการจัดกระทำ (B) อ่านเรื่องราวทางสังคมให้กลุ่มเป้าหมายฟัง โดยผู้ปกครอง ครูประจำวิชา และผู้วิจัยดูแลให้อ่านเรื่องราวทางสังคมทีละเรื่องทุกวัน วันละ 3 ครั้ง อ่านเรื่องที่ 1 การทำงานกลุ่มสำหรับนักเรียนเป้าหมาย เป็นเวลา 2 สัปดาห์ เรื่องที่ 2 นักเรียนเป้าหมายกับการปั่นสมุท 2 สัปดาห์ และเรื่องที่ 3 นักเรียนเป้าหมายกับการเล่นนิ้ว 2 สัปดาห์ ระยะหยุดการจัดกระทำ (A2) เป็นระยะหยุดการจัดกระทำและสังเกตการปฏิบัติทางทักษะทางสังคมในสถานการณ์ที่กำหนด เพื่อสังเกตความคงอยู่ในการปฏิบัติในแต่ละสัปดาห์จนทักษะทางสังคมของกลุ่มเป้าหมายลดลงถึงระดับเส้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำมาหาค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการเกิดพฤติกรรมเป้าหมาย แสดงข้อมูลด้วยตารางและกราฟ สรุปผลการวิจัยโดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการเกิดพฤติกรรมเป้าหมายในแต่ละระยะการวิจัย และการใช้วิเคราะห์ทางสายตา

1.5 ผลการวิจัย

การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหา พบว่า มีนักเรียนออทิสติกระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ที่เข้าเรียนในโรงเรียนเรียนร่วมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน เทศบาล สำนักงานการศึกษาเอกชน และมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2551 จำนวน 11 คน กำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นเพศชาย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 90.90 และเพศหญิง 1 คน คิดเป็นร้อยละ 9.10 โรงเรียนที่สังกัดส่วนใหญ่คือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 54.54 รองลงมาโรงเรียนในสังกัดมหาวิทยาลัย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27 และโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18 กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โดยศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นจำนวนร้อยละ 5 คน และศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นจำนวน 1 คน ดำเนินการระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2551 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2552 โดยนักเรียนที่ศึกษาเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเรียนร่วมในจังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2551 จำนวน 366 แห่ง

ทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหาด้านการควบคุมตนเอง พบว่า ทักษะย่อยการรอคอย พฤติกรรมที่มีปัญหามากที่สุด คือ พฤติกรรมการนั่งรวมกลุ่มแต่ไม่ทำกิจกรรมเมื่อต้องรอคอย คิดเป็นร้อยละ 72.00 ทักษะย่อยการปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือข้อตกลง พฤติกรรมที่มีปัญหามากที่สุด คือ พฤติกรรมใช้เวลาามากหรือน้อยเกินไปในการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 79.00 ทักษะย่อยการแสดงออกทางอารมณ์ พฤติกรรมที่มีปัญหามากที่สุดคือ พฤติกรรมแสดงอาการเศร้าหรือคับข้องใจเมื่อผู้อื่นไม่สนใจในสิ่งที่นักเรียนต้องการ คิดเป็นร้อยละ 82 ทักษะย่อยการแสดงออกทางสังคม พฤติกรรมที่มีปัญหามากที่สุด คือ พฤติกรรมการพูดสอดแทรกเข้ามาโดยไม่มีสาเหตุในขณะที่ผู้อื่นฟังครูสอน คิดเป็นร้อยละ 52.00

ทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหาด้านการสื่อความหมายกับบุคคลอื่น พบว่า ทักษะย่อยการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น พฤติกรรมที่มีปัญหามากที่สุดมี 2 พฤติกรรม คือ พฤติกรรมการยืนดูผู้อื่นเล่นและหยอกล้อ

กัน โดยไม่เข้าไปร่วมวงหรือมีส่วนร่วม และพฤติกรรมการทำงานหรือเล่นคนเดียวในเวลาว่างหรือเวลาพักกลางวัน คิดเป็นร้อยละ 88.00 เท่ากัน ทักษะย่อยการสื่อสารทางภาษาหรือทางสัญลักษณ์ พฤติกรรมที่มีปัญหามากที่สุด คือ พฤติกรรมการไม่มีจินตนาการในการแสดงบทบาทสมมติ คิดเป็นร้อยละ 54.00 ทักษะย่อยการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น พฤติกรรมที่มีปัญหามากที่สุด คือ พฤติกรรมการไม่พูดลอบหรือให้กำลังใจเพื่อนเมื่อเพื่อนเศร้า คิดเป็นร้อยละ 70.00 ทักษะย่อยการรับรู้ทางสังคม พฤติกรรมที่มีปัญหามากที่สุด คือ พฤติกรรมการเดินเข้าหาอันตรายที่จะเกิดขึ้น เช่น เดินเข้าหากลุ่มคนที่ชกต่อยกัน คิดเป็นร้อยละ 36.00

ทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหาด้านการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น พบว่า ทักษะย่อยการแบ่งปัน พฤติกรรมที่มีปัญหามากที่สุดมี 2 พฤติกรรม คือ พฤติกรรมการไม่กล่าวขอยืมและขอบคุณในกรณีหยิบยืมของผู้อื่นไปใช้ และพฤติกรรมการเพิกเฉยเมื่อเพื่อนขอความช่วยเหลือ แม้ว่าความช่วยเหลือนั้นตนเองทำได้ คิดเป็นร้อยละ 51.00 เท่ากัน ทักษะย่อยการทำตามคำแนะนำ พฤติกรรมที่มีปัญหามากที่สุดมี 2 พฤติกรรม คือ พฤติกรรมการโมโหเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมโดยไม่ได้บอกล่วงหน้า และพฤติกรรมการไม่เป็นผู้เริ่มลงมือทำ หรือนำกิจกรรมให้ผู้อื่นทำตาม คิดเป็นร้อยละ 48.00 เท่ากัน ทักษะย่อยการทำงานเป็นกลุ่ม พฤติกรรมที่มีปัญหามากที่สุด คือ พฤติกรรมการสนใจเฉพาะความคิดเห็นของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 45.00

1.5.1 การวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนาเรื่องราวทางสังคม

1.5.1.1 วงจรที่ 1 การสร้างเรื่องราวทางสังคมฉบับทั่วไป (กุมภาพันธ์-เมษายน 2552)
ได้แก่

1) การวางแผนเพื่อกำหนดทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหาในการเรียนร่วม ผู้วิจัยศึกษาเอกสารทางวิชาการ ร่วมกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจในการวิจัยระยะที่ 1 และคัดเลือกทักษะทางสังคมที่มีคะแนนสูงหรือเป็นปัญหามากที่สุด นำไปเป็นข้อมูลเบื้องต้น ประกอบการสนทนากลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 10 คน ในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2552 เพื่อกำหนดพฤติกรรมเป้าหมาย สถานการณ์ รวมทั้งความถี่ของเหตุการณ์ทั้ง 10 ทักษะย่อย และร่วมกำหนดเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่มีความจำเป็นต่อการเรียนร่วม ที่สามารถใช้เรื่องราวทางสังคมในการพัฒนาทักษะทางสังคม ได้ 10 ทักษะย่อย ดังนี้ (1) ทักษะการรอคอย: การนั่งรวมกลุ่มแต่ไม่ทำกิจกรรม (2) ทักษะการปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือข้อตกลง: การใช้เวลามากหรือน้อยเกินไปในการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรม (3) ทักษะการแสดงออกทางอารมณ์: การแสดงอาการเศร้าหรือคั่งข้องใจเมื่อผู้อื่นไม่สนใจในสิ่งที่ตนกำลังเรียนต้องการ (4) ทักษะการแสดงออกทางสังคม: การพูดสอดแทรกขึ้นมาโดยไม่มีสาเหตุในขณะที่ผู้อื่นฟังครูสอน ด้านการสื่อความหมายกับบุคคลอื่น ประกอบด้วย (5) ทักษะการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น: การยืนดูผู้อื่นเล่นและหยอกล้อกัน โดยไม่เข้าไปร่วมวงหรือมีส่วนร่วม (6) การทำกิจกรรม หรือเล่นคนเดียวในเวลาว่างหรือเวลาพักกลางวัน (7) ทักษะการรับรู้ทางอารมณ์ของผู้อื่น: ไม่พูดลอบหรือให้กำลังใจเพื่อนเมื่อเพื่อนเศร้า ด้านการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ประกอบด้วย (8) ทักษะการแบ่งปัน: เพิกเฉยเมื่อเพื่อนขอความช่วยเหลือ แม้ว่าความช่วยเหลือนั้นตนเองทำได้ (9) ทักษะการทำตามคำแนะนำ: การไม่เป็นผู้เริ่มลงมือทำ หรือนำกิจกรรมให้ผู้อื่นทำตาม (10) ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม: สนใจเฉพาะความคิดเห็นของตนเอง

2) การปฏิบัติ เพื่อเขียนเรื่องราวทางสังคม ตามหลักการเขียนเรื่องราวทางสังคมที่เสนอโดย Gray (2000) ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การเขียนเรื่องราวทางสังคม สำหรับพัฒนาทักษะทางสังคมในนักเรียนออทิสติก ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2552 โดยวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญ และนำ

พฤติกรรมที่เป็นปัญหาร่วมเขียนเรื่องราวทางสังคม สำหรับ 10 สถานการณ์ ๆ ละ 1 เรื่อง รวม 10 เรื่อง ได้แก่ เรื่องที่ 1 นั่งรวมกลุ่มแต่ไม่ทำกิจกรรม เมื่อต้องรอคอย สถานการณ์คือ ไม่ทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ เมื่อต้องรอคอย การแบ่งกลุ่ม เรื่องที่ 2 ใช้เวลามากหรือน้อยเกินไปในการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรม สถานการณ์คือ ทำงานไม่เสร็จทันเวลา แต่ไม่ยอมเลิกทำ เรื่องที่ 3 แสดงอาการเศร้าหรือคับข้องใจเมื่อผู้อื่นไม่เข้าใจในสิ่งที่นักเรียนต้องการ สถานการณ์คือ อยากตอบคำถามคุณครู แต่คุณครูไม่เข้าใจ เรื่องที่ 4 พุดสอแตรทักขึ้นมาโดยไม่มีสาเหตุ ในขณะที่ผู้อื่นฟังครูสอน สถานการณ์คือ พุดสอแตรทักขึ้นมาระหว่างครูสอน เรื่องที่ 5 ยืนดูผู้อื่นเล่นและหยอกล้อกัน โดยไม่เข้าไปร่วมวงหรือมีส่วนร่วม สถานการณ์คือ ยืนดูผู้อื่นเล่นไม่ได้เข้าไปร่วม แม้ว่าอยากเล่นด้วย เรื่องที่ 6 ทำกิจกรรม หรือเล่นคนเดียวในเวลาว่างหรือเวลาพักกลางวัน สถานการณ์คือ เล่นคนเดียวเวลาพักกลางวัน เรื่องที่ 7 ไม่พุดสอแตรหรือให้กำลังใจเพื่อนเมื่อเพื่อนเศร้า สถานการณ์คือ เข้าไปแหย่เพื่อนขณะที่เพื่อนกำลังเศร้า เรื่องที่ 8 เพิกเฉยเมื่อเพื่อนขอความช่วยเหลือ แม้ว่าความช่วยเหลือนั้นตนเองทำได้ สถานการณ์คือ เพื่อนให้ช่วยถือของ ไม่ช่วย เรื่องที่ 9 ไม่เป็นผู้เริ่มลงมือทำ หรือนำกิจกรรมให้ผู้อื่นทำตาม สถานการณ์คือ นั่งเฉย ๆ เมื่อต้องทำงานกลุ่ม เรื่องที่ 10 สนใจเฉพาะความคิดเห็นของตนเอง สถานการณ์คือ ไม่สนใจว่าเพื่อนจะมีความคิดเห็นอย่างไร เมื่อได้เรื่องราวทางสังคมที่ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยเห็นว่าเหมาะสมทั้งรูปประโยค สัตว์ส่วนประโยค เนื้อหา และความยาว ของเรื่องราวทางสังคมแล้ว จากนั้น ผู้วิจัยนำเรื่องราวทางสังคมไปวาดภาพประกอบ จัดทำรูปเล่มเป็นฉบับร่าง

3) การสังเกต เพื่อตรวจสอบองค์ประกอบของประโยค และความถูกต้องของเรื่องราวทางสังคม ประชุมสนทนากลุ่มผู้ร่วมวิจัย 10 คน ในวันที่ 18 เมษายน 2552 เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเรื่องราวทางสังคมฉบับร่างที่มีเนื้อหาและรูปภาพประกอบ พร้อมกับให้ข้อมูลในการปรับปรุงและร่วมกันแก้ไขเรื่องราวให้เหมาะสม ตามเกณฑ์การตรวจสอบ โดยใช้แบบตรวจสอบเรื่องราวทางสังคมของอัญชลี สารรัตน์ (2551)

4) การสะท้อนกลับ เพื่อปรับปรุงเรื่องราวทางสังคม นำผลการตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนเรื่องราวทางสังคม มาวิเคราะห์ สรุปข้อมูลที่ได้จากการประชุมกลุ่ม ปรับปรุงแก้ไข และจัดทำเป็นเรื่องราวทางสังคมฉบับทั่วไป โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความเห็นว่า การเขียนเรื่องราวทางสังคมมีข้อยุ่งยากตรงการใช้ข้อความทางบวก และมีประโยคขึ้นนำชัดเจน จะทำให้นักเรียนออกทิสติกเข้าใจสถานการณ์ทางสังคม เป็นวิธีการผู้ดูแลสามารถทำได้เอง และเป็นวิธีที่คนอื่นทำได้ไม่ดีเท่าผู้ปกครองใกล้ชิด และการมีเรื่องราวทางสังคมฉบับทั่วไปจะใช้เป็นแนวทางการสร้างเรื่องราวทางสังคมเรื่องอื่น ๆ ได้ง่ายขึ้น

1.5.1.2 วงจรที่ 2 การสร้างเรื่องราวทางสังคมฉบับเฉพาะบุคคล (เมษายน ถึงพฤษภาคม 2552)

1) การวางแผน ผู้วิจัยเลือกนักเรียนออทิสติกที่มีปัญหาทักษะทางสังคม ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น โดยวิธีเจาะจงจำนวน 1 คน มีเกณฑ์การเลือกคือ เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นกลุ่มอาการออทิสซึม สามารถอ่านหนังสือได้ เรียนร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียนทั่วไปตามเกณฑ์อายุ และมีปัญหาทางทักษะทางสังคมอย่างน้อยด้านใดด้านหนึ่ง คือ การควบคุมตนเอง การสื่อความหมายกับคนอื่น และทำงานร่วมกับคนอื่น และผู้ปกครองยินยอมให้เป็นกลุ่มเป้าหมายเป็นลายลักษณ์อักษร คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งหลังจากประชุมร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย พบว่า นักเรียนออทิสติกจะมีปัญหาทักษะทางสังคมใน

เรื่องการทำงานกลุ่ม กล่าวคือ เมื่อเข้ากลุ่มจะนั่งเลข ๆ บางครั้งก็ถูกออกจากที่ มีการกระตุนตัวเองโดยการเล่นนิ้ว บ่อย ๆ

2) การปฏิบัติ หลังจากได้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับนักเรียนเป้าหมาย ผู้วิจัยเลือกเรื่องราวทางสังคมที่สร้างไว้จากตอนที่ 1 (ฉบับทั่วไป) มาร่วมปรับปรุงให้เป็นเรื่องราวที่มีความจำเพาะเหมาะสมสำหรับนักเรียนออทิสติกเป้าหมาย โดยเลือกเรื่องที่ 9 เรื่อง เมื่อต้องทำงานกลุ่ม มาแล้วสนทนากลุ่มวิเคราะห์รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ตามแนวคำถามมี 4 ข้อ คือ ใคร อะไร เมื่อไร ที่ไหน ดังนี้ วิเคราะห์ว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นมีใครเกี่ยวข้องบ้าง เกิดอะไรขึ้นก่อนนักเรียนปฏิบัติตนด้านทักษะทางสังคมที่ไม่เหมาะสม และเกิดอะไรขึ้นทันทีทันใดหลังจากปฏิบัติตนด้านทักษะทางสังคมที่ไม่เหมาะสม พบว่า นักเรียนออทิสติกมักมีพฤติกรรมเข้าทำกิจกรรมกลุ่มแล้วนั่งเลข ๆ ซึ่งสถานการณ์นั้นเกิดขึ้นในคาบเรียนวิทยาศาสตร์ โดยทั่วไปเมื่อนักเรียนเข้าเรียนวิชานี้ทุกคนจะนั่งประจำกลุ่มของตนและร่วมกันทำการทดลอง นักเรียนออทิสติกเป้าหมายจะมีพฤติกรรมเมื่อเข้ากลุ่มแล้วจะนั่งเลข ๆ บ่อยครั้งจะถูกออกจากที่ไปเดิน เป็นการรบกวนการเรียนของเพื่อนและการสอนของครู ส่งผลให้คุณครูและเพื่อนในกลุ่มจะถูกรบกวน อาจโดนหักคะแนนกลุ่ม นอกจากนี้ในระหว่างการเรียนรู้วิชานักเรียนออทิสติกยังจะแสดงพฤติกรรมการกระตุนตนเองโดยการเล่นนิ้ว และปั่นสมุคอยู่บ่อย ๆ อันเป็นการรบกวนการสอนและการทำงานกลุ่ม อนึ่งการเล่นนิ้ว และการปั่นสมุคนั้นเป็นข้อพฤติกรรมหนึ่งที่อยู่ ในแบบสำรวจด้านการควบคุมตนเองว่าด้วยเรื่องเมื่อนักเรียนอยู่ในห้องเรียนรวม นักเรียนจะแสดงพฤติกรรมกระตุนตนเองรบกวนเพื่อนข้าง ๆ เช่น สะบัดข้อมือ เล่น ปั่นวัตถุต่าง ๆ เล่น ทั้งนี้ครูผู้สอนกล่าวว่าเป็นพฤติกรรมที่อยากให้ปรับ เพราะอาจจะเป็นผลต่อนักเรียน เนื่องจากเป็นมารยาททางสังคมอีกแบบหนึ่งซึ่งสอดคล้องกับการสัมผัสกับเพื่อนในกลุ่ม ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลดังกล่าวไปเขียนเรื่องราวทางสังคมให้เป็นรูปเล่ม

3) การสังเกต ผู้วิจัยนำเรื่องราวทางสังคมที่ปรับปรุงแล้ว มาตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา โดยแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีการกำหนดเกณฑ์คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ คือ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการดูแลนักเรียนออทิสติกมากกว่า 5 ปี และหรือวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอกทางการศึกษา เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเรื่องราวทางสังคม ด้านความสอดคล้องเชิงเนื้อหา ตามแบบประเมินความเหมาะสมของเรื่องราวทางสังคม จากนั้นผู้วิจัยรวบรวมความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามสูตร IOC ผลที่ได้ เรื่องราวทางสังคมแต่ละเรื่องมีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และมีองค์ประกอบครบตามแบบประเมินเรื่องราวแบบตรวจสอบเรื่องราวทางสังคมที่ปรับปรุงจาก The Social Story Checklist ของ Carol Gray โดย รศ.ดร. อัญชลี สารรัตนะ

4) การสะท้อนกลับ ประชุมร่วมกับอาจารย์ประจำชั้นและผู้ปกครองนำเรื่องราวที่ได้รับปรับปรุงแก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญ จัดทำเป็นเรื่องราวทางสังคมฉบับเฉพาะตัว เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยระยะที่ 3 ต่อไป

1.5.2 การวิจัยระยะที่ 3 การศึกษาผลของการใช้เรื่องราวทางสังคม (มิถุนายน ถึงกันยายน 2552)
ผลการวิจัยพบว่า

1.5.3.1 ทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหาด้านการทำงานเป็นกลุ่ม ได้แก่ มีการถูกออกจากกลุ่มเมื่อเข้ากลุ่มทำการทดลอง
ระยะพื้นฐาน (A1) : มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75
ระยะการจัดกระทำ (B) : มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.00

ระยะหยุดการจัดกระทำ (A2): มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.09

1.5.3.2 ทักษะการด้านการทำงานเป็นกลุ่ม คือ มีการปั่นสมุทเมื่อเข้ากลุ่มทำการทดลอง

ระยะเส้นฐาน (A1) : มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12

ระยะการจัดกระทำ (B1) : มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.20

ระยะหยุดการจัดกระทำ (A2): มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.05

1.5.3.3 ทักษะการด้านการทำงานเป็นกลุ่ม คือ มีการเล่นนิ้วเมื่อเข้ากลุ่มทำการทดลอง

ระยะเส้นฐาน (A1) : มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.50

ระยะการจัดกระทำ (B1) : มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.75

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการนำเรื่องราวทางสังคมฉบับทั่วไปไปใช้สอนทักษะทางสังคม หรือทักษะพื้นฐานอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ มารยาททางสังคมที่อยู่ในบริบทด้านการควบคุมตนเอง การสื่อสารกับบุคคลอื่น และการทำงานร่วมกับผู้อื่นให้กับเด็กออทิสติก และเด็กอื่นที่ขาดทักษะทางสังคมนั้น เนื่องจากเรื่องราวทางสังคมเป็นเรื่องราวที่สอนทักษะทางสังคมโดยผ่านการรับรู้จากภาพในสถานการณ์ที่ค่อนข้างเฉพาะบุคคล

ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาพฤติกรรมด้านทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหาให้ชัดเจนเสียก่อน โดยอาจจะทำการสังเกตพฤติกรรมเด็กโดยตรง หรือโดยทางอ้อมจากการสัมภาษณ์คุณครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนเพราะเมื่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาชัดเจนเท่าใดเรื่องราวที่จะนำไปปรับใช้ จะเหมาะสมกับเด็กคนนั้นมากขึ้นและอาจส่งผลให้การปรับพฤติกรรมนั้นดีขึ้นในระยะเวลาอันสั้น นอกจากนี้เรื่องราวฉบับทั่วไปที่ได้จากการวิจัยนี้อาจเป็นแม่แบบให้ผู้ที่ต้องการใช้สามารถนำไปปรับแต่งตามความเหมาะสมและสถานะแวดล้อมของเด็กได้ตามแต่สมควร เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กในการดูแลต่อไป

2.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.2.1 ควรมีการวิจัยการใช้เรื่องราวทางสังคมร่วมกับการบำบัดแบบอื่นในการพัฒนาทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนออทิสติก

2.2.2 ควรมีการวิจัยการใช้สื่อมัลติมีเดียเพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้แก่เรื่องราวทางสังคม เช่นการสร้างเรื่องราวทางสังคมในรูปแบบวิดีโอ การใช้ภาพเคลื่อนไหว หรือการใช้ภาพประกอบเสียงแทนการอ่าน ซึ่งอาจจะเหมาะกับเด็กออทิสติกระดับมัธยมศึกษาและบุคคลมีมากขึ้น

2.2.3 ควรมีการศึกษาศักยภาพการเปรียบเทียบการสอนเรื่องราวทางสังคมโดยใช้ภาพการ์ตูนและภาพถ่ายเพื่อดูประสิทธิภาพว่าแบบไหนเหมาะสมกว่านักเรียนออทิสติกระดับมัธยมศึกษา

2.2.4 ควรมีการวิจัยการคงอยู่ของพฤติกรรม และการถ่ายโยงพฤติกรรมที่เหมาะสมไปยังพฤติกรรมอื่นๆ โดยการเพิ่มและการลดการอ่านเรื่องราวทางสังคม

2.2.5 ควรมีการวิจัยศึกษาว่าเรื่องราวทางสังคมสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการกระตุ้นตนเองในที่สาธารณะ

